

Vedrørende 10-dages forespørgsel: Økologi i Aarhus Kommune

4. juni 2018
Side 1 af 5

Byrådsmedlem Liv Gro Jensen, Alternativet Aarhus, har stillet en række spørgsmål vedrørende økologiomlægningen i Aarhus Kommune. Der ønskes svar på en række spørgsmål i forlængelse af byrådsforslag fra R, EL og SF om 70% økologi. Forslaget er blevet henvist til de kommende budgetforhandlinger, og derfor vil vi i svarene på spørgsmålene ikke gå i dybden med estimater på omkostninger, men tage disse med i skaleringen af økologimål til budgetforhandlingerne. Grunden er, at vi ikke på 10 dage har mulighed for at komme med kvalificerede bud på dette.

BORGMESTERENS AFDELING

Fælles Service
Aarhus Kommune

Vi er endvidere i gang med en undersøgelse blandt madhåndværkerne i kommunens køkkener, som skal belyse hvad de mener, der er behov for for at fastholde og eventuelt øge økologiprocenten. Da de primært er drivkraften bag det flotte resultat vi allerede har nået, over 60 % Økologi, er det relevant at deres input kommer med i analysen. Undersøgelsens resultater når ikke med i denne besvarelse.

Indkøb
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte e-mail:
bkmo@aarhus.dk

Neden for en besvarelse af Liv Gro Jensens 7 konkrete spørgsmål:

Sagsbehandler:
Bente Kramer Møller

- 1. Med hvilke konkrete tiltag og indsatser kan vi opnå mindst 90% økologi i kommunens køkkener og kantiner i Aarhus?*
- 2. Hvilke ressourcer (investering og drift), indsatser og samarbejder vil det kræve at nå mindst 90% økologi? Herunder en kort beskrivelse af de forskellige udfordringer og %-satser i forhold til de forskellige typer køkkener og deres målgruppe (børn, ældre etc.). Understøt dette med estimerede budgetscenarier for de pågældende køkkentyper. Gerne i samarbejde med eksterne organisationer.*

SVAR:

Spørgsmål 1 og 2 besvares her sammen.

Vi forestiller os at der er behov for en organisering som eksempelvis i København. Her var der afsat ressourcer årligt til øgning af økologiprocenten op til 90%, og nu til en fastholdelse. Der kan enten laves en organisering indenfor kommunen, et Økologiteam, der kan afholde kurser, undervise og yde konsulentbistand til de forskellige køkkener/arbejdspladser afhængigt af behov. Opgaven kan, som det er gjort nu i København, også udbydes eksternt.

Det er en kulturændring der skal foretages, hvorfor der skal regnes med flere år til denne, så den forankres.

Der er behov for:

4. juni 2018
Side 2 af 5

- Kontinuert undervisning/inspiration af medarbejdere og ledere, samt introducerende til nye medarbejdere/ledere afhængigt af individuelle behov. Ansættelse af kompetente madhåndværkere
- Opgradering af køkkener i magistratsafdelingerne (inventar/arbejds-miljø/indretning) samt sikring af at nybyggede køkkener er projekte-ret rigtigt
- Konsulentbistand ved udfordringer/udvikling
- Udviklingstiltag der går hånd i hånd med kommunens øvrige aktivite-ter/tiltag på mad og måltidsområdet, så kvaliteten højnes i maden, i måltiderne, i den faglige stolthed
- Udbredelse af kendskabet til køkkenernes indsats blandt borgerne
- Sikring af opbakning i ledelsen
- Samarbejde omkring indkøbsaftaler på fødevarer mm.
- Nye fødevaraftaler med kun økologiske fødevarer
- Tildeling af flere ressourcer til arbejdskraft og/eller fødevarerbudget-ter

Det vil være forskelligt hvad de enkelte køkkener/arbejdspladser har behov for. De fysiske forhold er meget forskellige, både hvad angår størrelse af køkkener, indretning, arbejdsredskaber mv. Ligeså er de faglige kompeten-cer, timetal, arbejdsopgaver mv. meget forskellige. Også inden for samme institutionstype.

Eksempelvis kan nævnes skolerne. Her spænder kantinerne fra at være en lille madbod med et par kogeplader, en mikrobølgeovn og lignende, hvor der blot kan opvarmes og tilvirkes halvfabrikata, til et stort moderne køkken som på Frederiksbjergskolen, hvor der produceres mad fra bunden med 90 % økologi til flere hundrede mennesker hver dag. Det samme gør sig gæl-dende i daginstitutioner og de øvrige køkkener i kommunen. Derfor kan det nogen steder være ekstra svært at nå 90 % økologi, da de arbejdsmæssige forhold giver store udfordringer.

En anden udfordring er eksempelvis for køkkenerne der producerer mad til ældre eller handicappede, hvor det især for småtspisende er væsentligt at de kan lide maden, og den er genkendelig. Her er især tale om kød til de æl-dre, som de fleste ikke vil undvære, og økologisk kød er dyrere end konven-tionelt.

Budgetscenarier vil blive udarbejdet i forbindelse med budgetforhandlin-gerne.

3. *Hvilke ressourcer, indsatser og samarbejder kræver det i dag at opretholde 60% økologi?*

4. juni 2018
Side 3 af 5

SVAR:

Aarhus kommune har oprettet en gruppe af kommunale madhåndværkere og ledere fra de forskellige magistratsafdelinger, Øko Aarhus, som arbejder sammen omkring hvilke indsatser, der skal prioriteres ift. at opretholde 60%. Endvidere er der personale ansat i Indkøb og udbud, der koordinerer og driver indsatserne, i samarbejde med Fødevareleverandørerne, kommunens egne ildsjæle, samt andre eksterne samarbejdspartnere som eksempelvis Økologisk Landsforening, konsulentfirmaet NORM, Food festival, Arla og Defco.

Der er afsat 1 mio. kroner pr. år aflønning af koordination, opgaver med fødevareaftaler, samt til afholdelse af diverse kurser, arrangementer osv.

Herudover bidrager magistratsafdelingerne med ressourcer til personaletimer i varierende grad til den samlede indsats, ud over det de hver især arbejder med i egen magistratsafdeling. Her har eksempelvis MSO ansat en produktionsfaglig koordinator, der skal drive økologiindsatsen.

Der ydes en særlig stor indsats af madhåndværkerne, som bidrager stort med ekspertise og netværk, samt formår at lave god økologisk mad for små penge.

Vi vurderer dette er lige netop tilstrækkeligt til at opretholde 60% økologi.

4. *Hvilke ressourcer, indsatser og samarbejder har man indtil nu brugt for at nå 60% økologi?*

SVAR:

Siden 2013, hvor Aarhus Kommune startede økologioplægningen, har vi haft en lignende organisering i kommunen, og endvidere haft projekt Økoløft Aarhus.

Økoløft Aarhus bestod af to delprojekter, som blev udført i samarbejde mellem Aarhus Kommune, Københavns Madhus og Landbrug&Fødevarer / Økologisk Landsforening. Disse delprojekter var finansieret via EU-Midler, som var øremærket undervisning til køkkenpersonalet i Aarhus Kommune. Henholdsvis 11,2 og 4,2 mio. kr. Målet var at nå en samlet økologiprocent på 60, uden at det skulle koste mere i forhold til fødevarebudgetterne.

Udover ressourcer fra de bevilgede midler, har kommunen decentralt investeret i personaletimer, vikartimer, nødvendige arbejdsredskaber og eventuelle tilpasninger af fysiske forhold. Disse investeringer er ikke opgjort.

4. juni 2018
Side 4 af 5

5. *Hvad er mulighederne for lokal forsyning af økologiske råvarer fra Østjyllands-området? Hvad vil det kræve økonomisk og samarbejds-mæssigt for at løfte denne opgave fra kommunes side og for mulige partners side? Hvad vil være de oplagte samarbejdspartnere i den forbindelse?*

SVAR:

Da Kommunen er bundet af forpligtelsen til at udbyde fødevareaftaler inden for rammerne af EU, og at benytte disse, er det en udfordring at benytte den lokale forsyning, da reglerne er komplekse.

I vores nuværende aftale med fødevaregrossisten Dansk Cater, har vi løbende samarbejde omkring udvikling af aftalen, herunder omkring lokale økologiske underleverandører. Endvidere inddrager vi også Økologisk Landsforening i dette samarbejde. Der er allerede mange økologiske lokale leverandører på aftalen, eksempelvis på æg og grøntsager.

Vi er således i gang med samarbejdet.

6. *Er der mulighed for fx statslige, fondsmæssig eller anden ekstern finansiering til henholdsvis økologiindsats og indsats for lokal forsyning?*

SVAR:

Indkøb og Udbud har en medarbejder, der er i gang med at undersøge hvilke muligheder der er. Udfordringen her er, at vi primært har behov for ressourcer til drift fremfor udvikling på nuværende tidspunkt, og her er mulighederne begrænsede.

7. *Indgår kommunen i dag i forsøgsordninger inden for økologi og brug af lokale råvarer og i givet fald hvilke? Påtænker kommunen at indgå i forsøgsordninger i fremtiden og i om muligt i hvilke typer?*

SVAR:

I øjeblikket indgår kommunen ikke i forsøgsordninger fra centralt hold, da der med de begrænsede ressourcer er mere fokus på fremdrift i økologilægningen i kommunen.

4. juni 2018
Side 5 af 5

Kommunen indgår dog i forskellige samarbejder. Eksempelvis omkring partnerskabet for offentlige grønne indkøb, herunder fødevaremål og i et projekt for mindskelse af madspild i grossistledet med PlanMiljø. Endvidere er vi ved at undersøge mulighederne for et øko-recirkulationsprojekt i samarbejde med ICROFS, samt med Dansk Cater at sætte fokus på afsætning af økologiske anden-sorteringsvarer i kommunens køkkener.

Jacob Bundsgaard

/

Niels Højberg